



ÚRAD PRE REGULÁCIU SIEŤOVÝCH ODVETVÍ

**Digitalizácia energetických trhov –
prínosy pre odberateľov:
Pohľad ÚRSO**

Efocus konferencia 2023
22. november 2023

Situácia na trhu s energiami

- Súčasné ceny energií pre domácnosti a ďalšie skupiny odberateľov sú prevažne ovplyvnené mimoriadnymi opatreniami štátu - poskytnutie zlacnenej elektriny zo zmluvy s SE a.s. pre domácnosti ako aj zastropovanie cien energií na základe nariadení vlády SR a rozhodnutí MHSR vo VHZ, ktoré majú legislatívnu prednosť pred cenovými rozhodnutiami ÚRSO.
- Uvedené vládne opatrenia z veľkej miery minimalizovali dopady energetickej krízy na zraniteľných odberateľov energií v roku 2023, pričom domácnosti v SR majú jedny z najnižších cien energií v EÚ.
- Trhové ceny energií zásadne poklesli oproti úrovniam z minulého roka, avšak sú stále cca 2-3 násobné oproti cenám spred energetickej krízy.
- Na trhu dodávky elektriny a plynu pre neregulovaných odberateľov sa prejavujú známky nedostatočnej konkurencie

Indikatívny prehľad opatrení vlády SR v cenách elektriny v roku 2023

Regulované položky koncovej ceny	SEGMENTY ODBERATEĽOV			
	Domácnosti	Vybraní zraniteľní odberatelia	Malé podniky (do 30 MWh)	Neregulovaní odberatelia
Dodávka (obchodná časť)	Zastropovanie na cenovej úrovni roka 2022 na základe rozhodnutia MH SR o VHZ, Dodávateľia sú povinní zohľadniť VHZ v cenovom návrhu predloženom na URSO	Zastropovanie pri úrovni ceny pre domácnosti na základe Nariadenia vlády SR	Zastropovanie na úrovni 199 EUR/MWh na základe Nariadenia vlády SR	Kompenzačné schémy MH SR s aplikáciou cenového stropu 199 Eur/MWh stanoveným vládou SR
Prenos	Nie sú stanovené vládne cenové stropy, platí cenové rozhodnutie URSO			
Distribúcia, TPS, TSS	Zastropovanie na cenovej úrovni z roku 2022 na základe Nariadenia vlády SR			

V roku 2023 sú koncové ceny elektriny z veľkej miery určené vládnymi opatreniami – cenové stropy a finančné kompenzácie – ktoré majú legislatívnu prioritu pred cenovými rozhodnutiami URSO, t.j. odberatelia platia ceny energií stanovené vo vládných opatreniach. Pre bližšie podrobnosti o o schémach energo-pomoci odporúčame navštíviť web stránku MHSR.

Indikatívny prehľad opatrení vlády SR v cenách plynu v roku 2023

Regulované položky koncovej ceny	SEGMENTY ODBERATEĽOV			
	Domácnosti	Vybraní zraniteľní odberatelia	Malé podniky (do 100 MWh)	Neregulovaní odberatelia
Dodávka (obchodná časť)	Zastropovanie na cenovej úrovni o cca +16% vyššej oproti roku 2022 na základe rozhodnutia MH SR o VHZ, neskôr zmenené na Nariadenie vlády SR	Zastropovanie pri úrovni ceny pre domácnosti na základe Nariadenia vlády SR	Zastropovanie na úrovni 99 EUR/MWh na základe Nariadenia vlády SR	Kompenzačné schémy MH SR s aplikáciou cenového stropu 99 Eur/MWh stanoveným vládou SR
Preprava	Nie sú stanovené vládne cenové stropy, platí cenové rozhodnutie URSO			
Distribúcia	Nie sú stanovené vládne cenové stropy, platí cenové rozhodnutie URSO			

V roku 2023 sú ceny za dodávku zemného plynu určené vládnymi opatreniami – cenové stropy a finančné kompenzácie – ktoré majú legislatívnu prioritu pred cenovými rozhodnutiami URSO, t.j. odberatelia platia ceny energií stanovené vo vládných opatreniach. Pre bližšie podrobnosti o o schémach energo-pomoci odporúčame navštíviť web stránku MHSR.



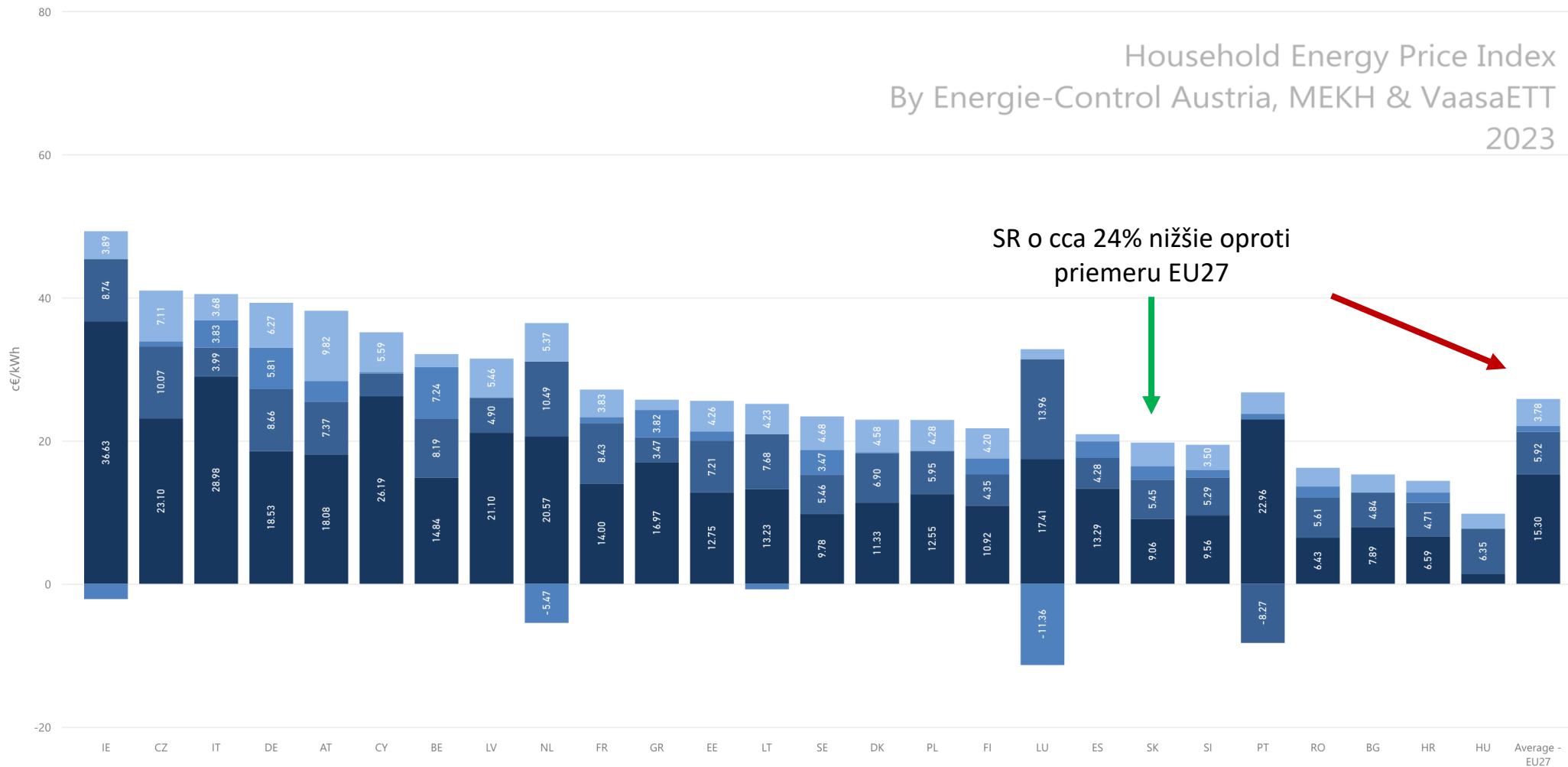
Indikatívny prehľad opatrení vlády SR v cenách tepla v roku 2023

Koncová cena tepla v CZT	Bytové domy - Domácnosti	Nebytové domy - Domácnosti a iní odberatelia	Priemyselné objekty
Rozvod a dodávka tepla v CZT	Zastropovanie na úrovni o 20 Eur/MWh vyššej oproti roku 2022, maximálne do výšky 199 Eur/MWh, na základe Nariadenia vlády SR	Bez vládnych opatrení, uplatnené ceny tepla nesmú presiahnuť maximálne regulované ceny stanovené URSOm	

V roku 2023 sú ceny za dodávku tepla domácnostiam v bytových domoch určené vládными opatreniami – cenové stropy a finančné kompenzácie – ktoré majú legislatívnu prioritu pred cenovými rozhodnutiami URSO, t.j. odberatelia platia ceny energií stanovené vo vládnych opatreniach. Pre bližšie podrobnosti o schémach energo-pomoci odporúčame navštíviť web stránku MHSR.

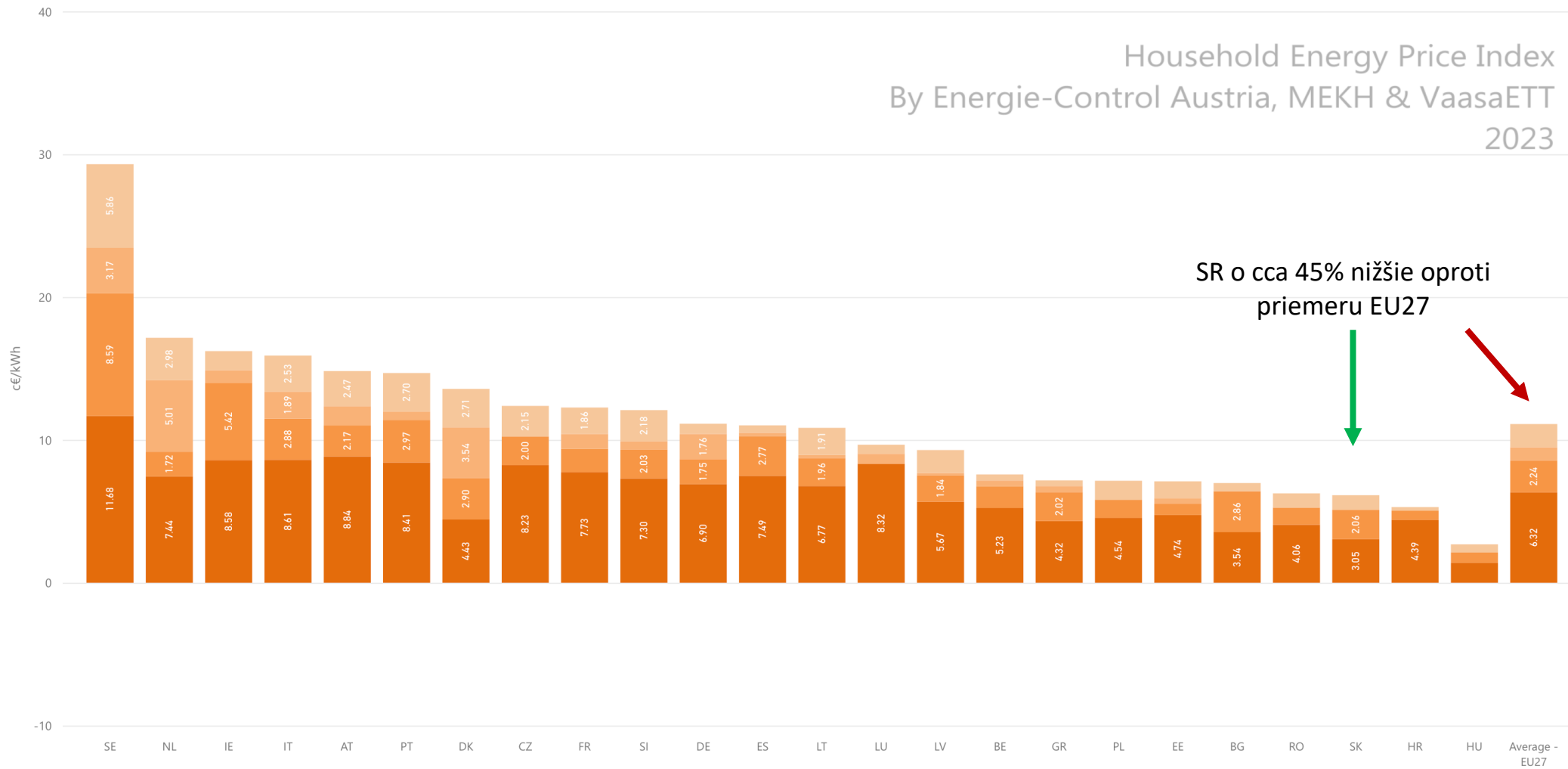
Cena elektriny pre domácnosti v rámci EÚ v 2023

● Energy ● Network ● Taxes ● VAT

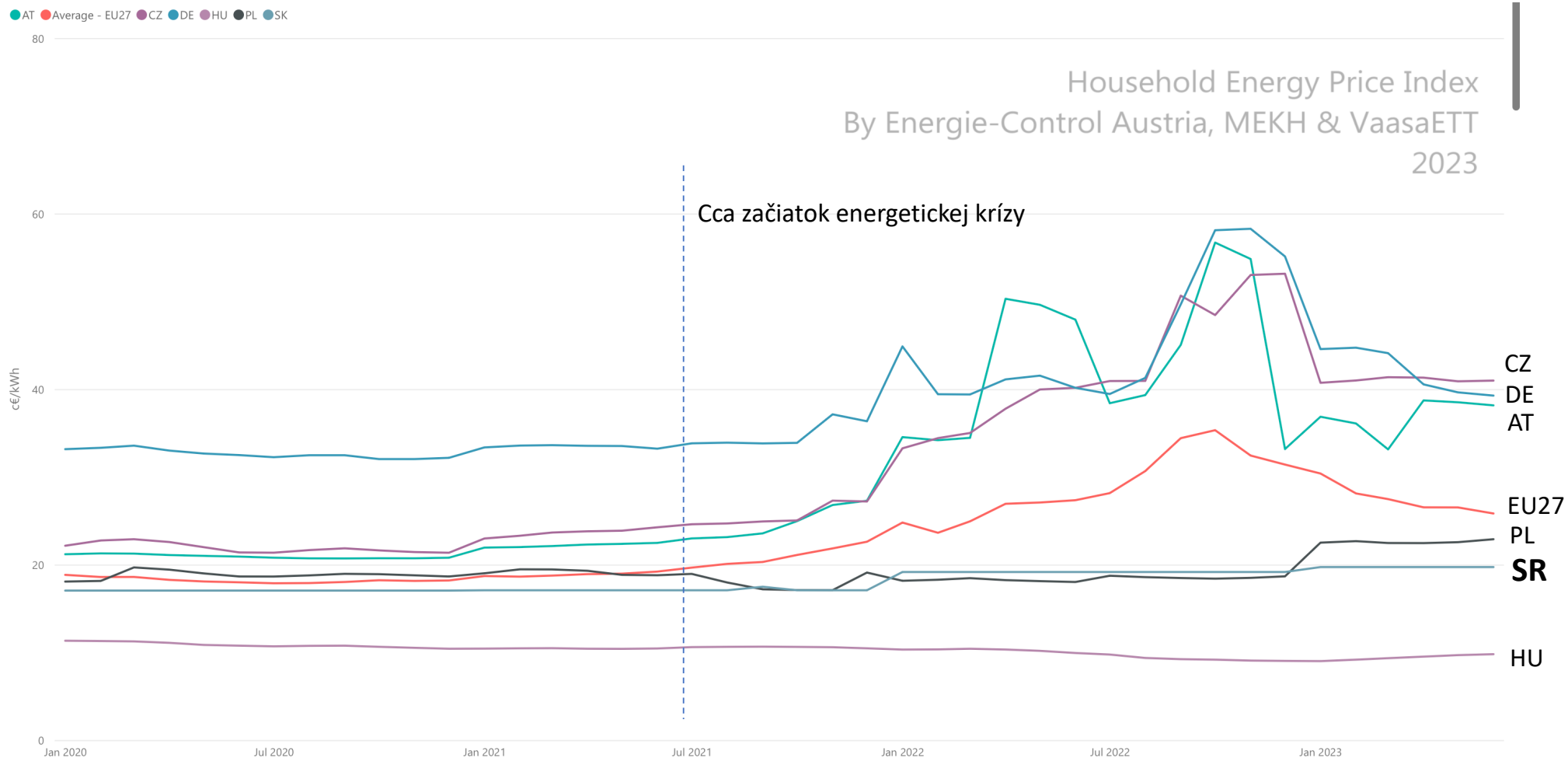


Cena plynu pre domácnosti v rámci EÚ v 2023

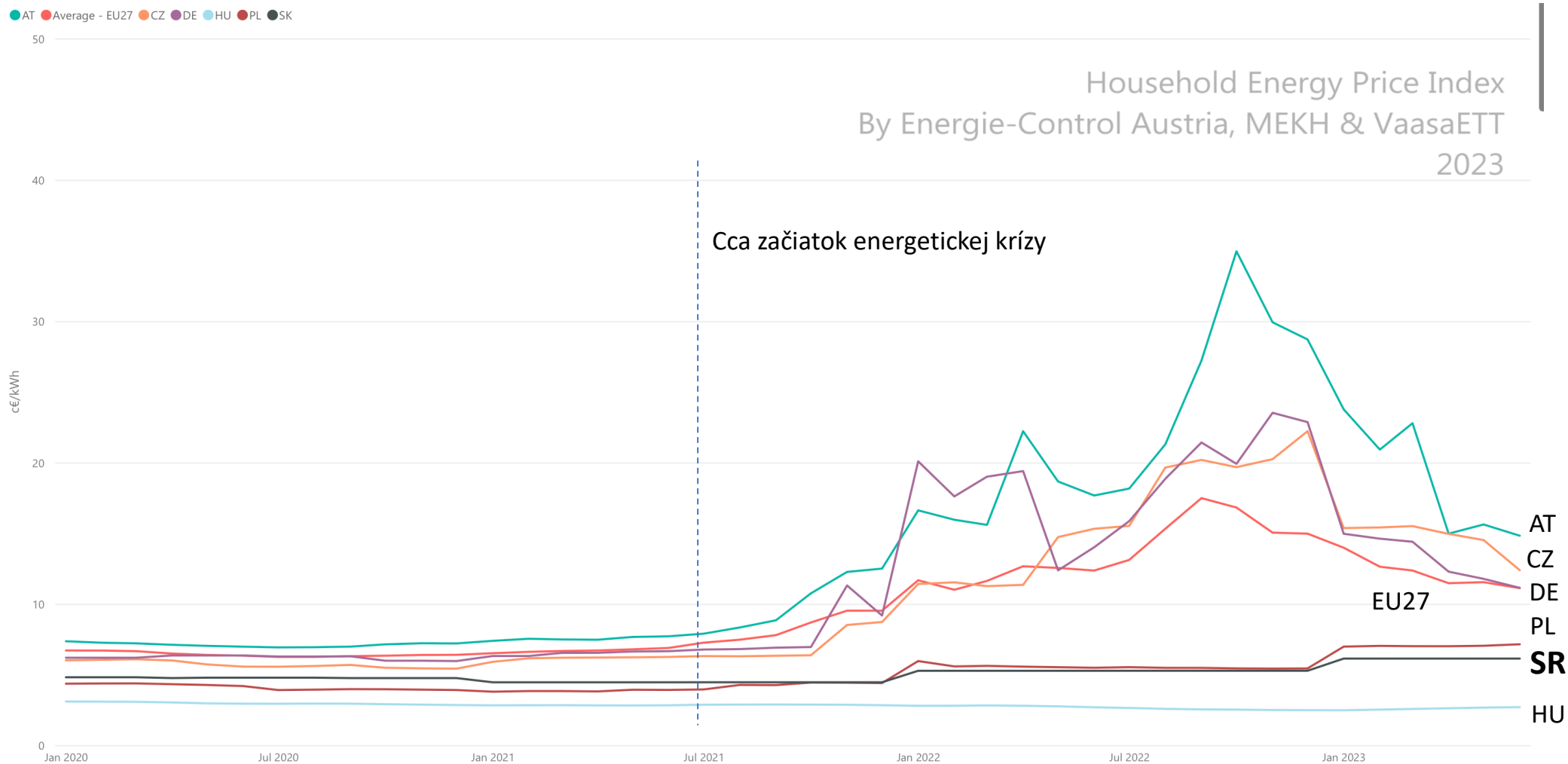
Energy Network Taxes VAT



Vývoj ceny elektriny pre domácnosti v priebehu 2020 - 2023



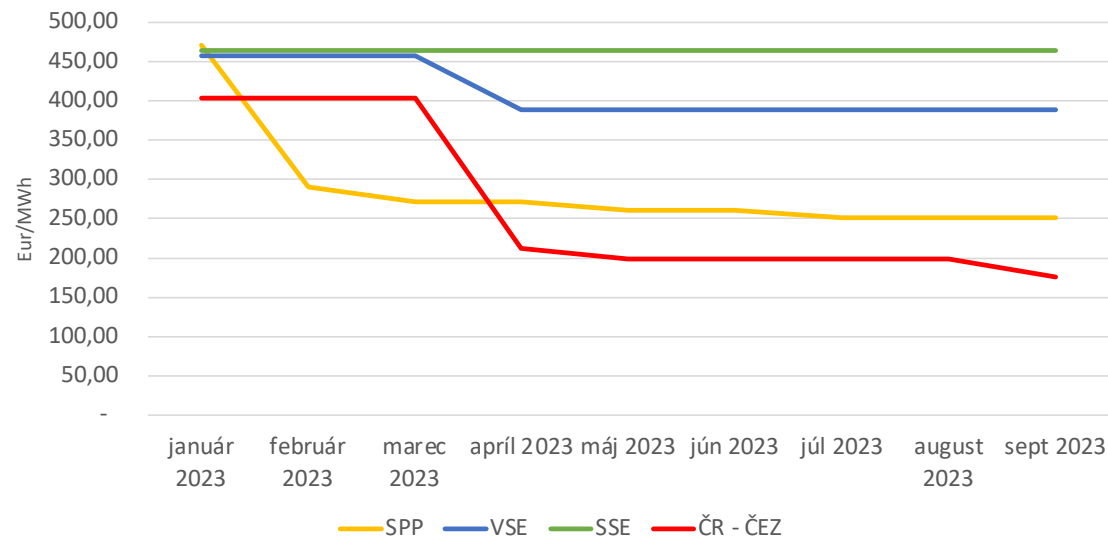
Vývoj ceny plynu pre domácnosti v priebehu 2020 - 2023



Porovnanie zverejnených cien za neregulovanú dodávku elektriny v SR a okolitých krajinách

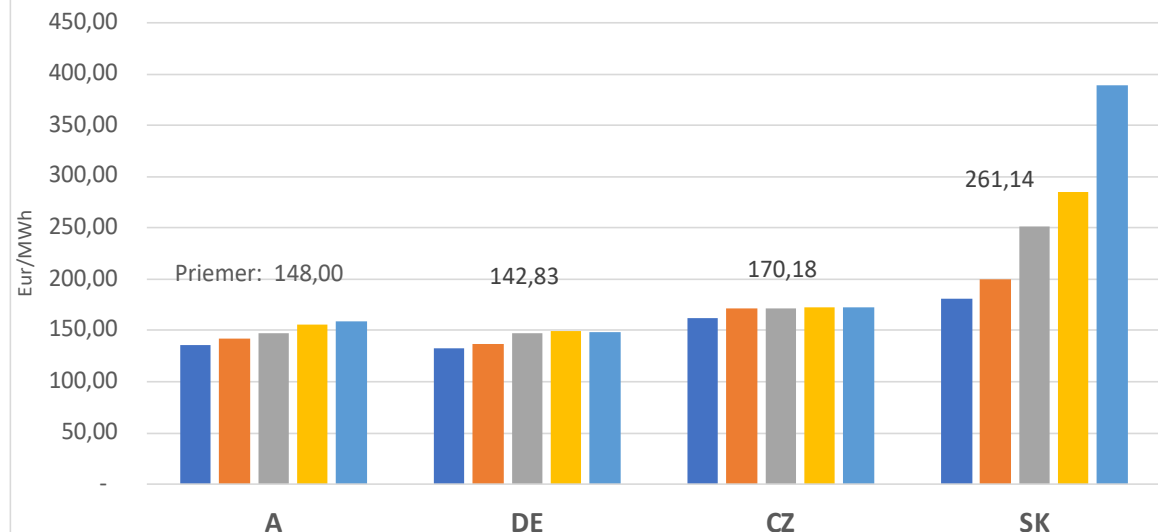
Vývoj cien neregulovanej dodávky elektriny u veľkých dodávateľov v SR a ČR

Verejne dostupné ceny a cenníky, 30.september 2023



Porovnanie 5 najlepších cien za dodávku elektriny pre neregulovaných odberateľov v SR a okolitých krajinách

Verejne dostupné ceny a cenníky, 23.september 2023

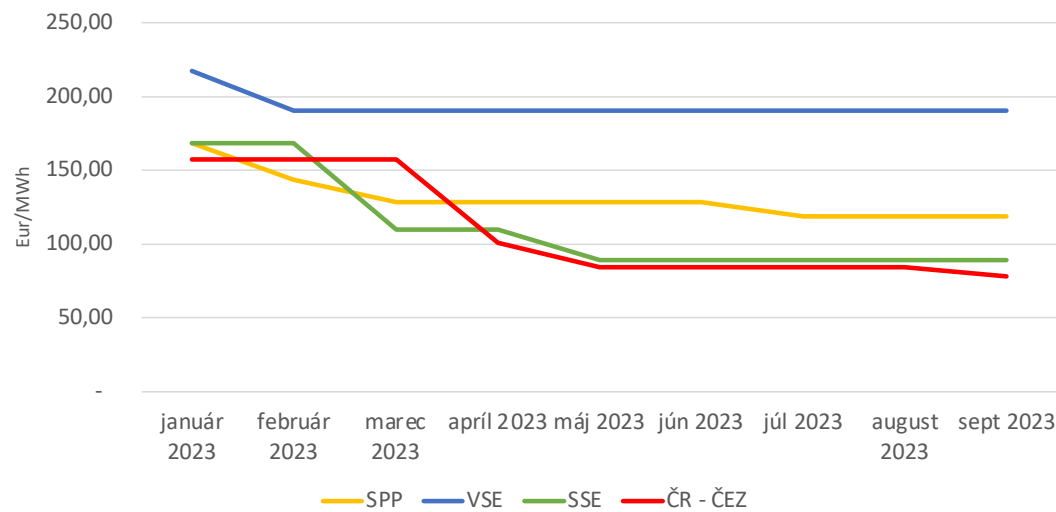


- Porovnanie indikuje zásadne nižšie cenové úrovne v okolitých krajinách, v priemere o cca 35% až 45% menej ako v SR. Najlepšie cenové ponuky v SR sú síce porovnateľné s okolitými krajinami, avšak pomerne vysoké ceny najmä u veľkých dodávateľov zvyšujú cenové hladiny v SR.
- Situácia na trhu neregulovanej dodávky elektriny v SR sa zásadne nezlepšila od májového prieskumu úradu. Indikované vysoké cenové úrovne elektriny znevýhodňujú slovenské firmy a inštitúcie v porovnaní s okolitými krajinami.

Porovnanie zverejnených cien za neregulovanú dodávku plynu v SR a okolitých krajinách

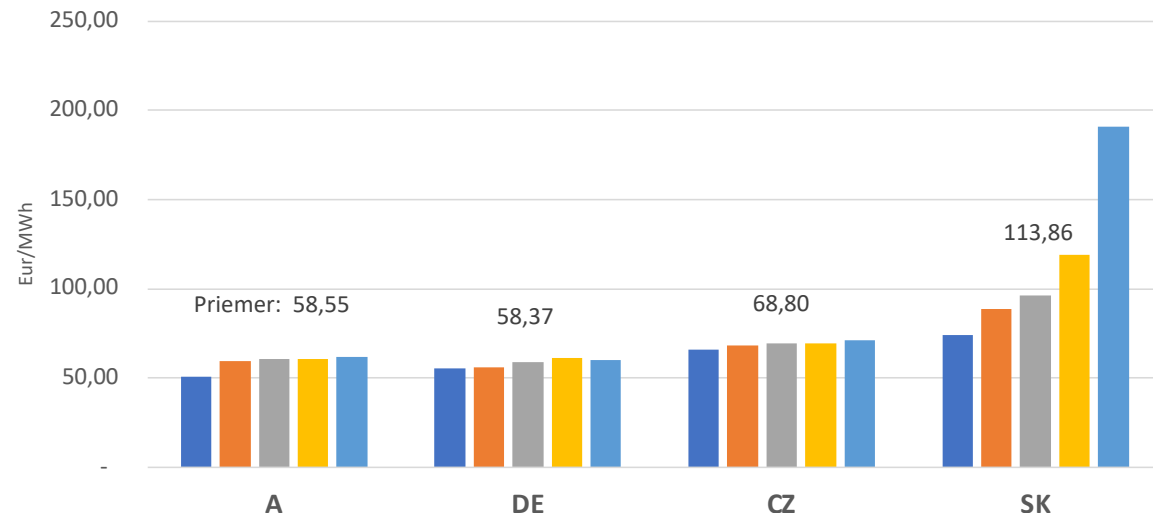
Vývoj cien neregulovanej dodávky plynu u veľkých dodávateľov v SR a ČR

Verejne dostupné ceny a cenníky, 30.september 2023



Porovnanie 5 najlepších cien za dodávku zemného plynu pre neregulovaných odberateľov v SR a okolitých krajinách

Verejne dostupné ceny a cenníky, 23.september 2023

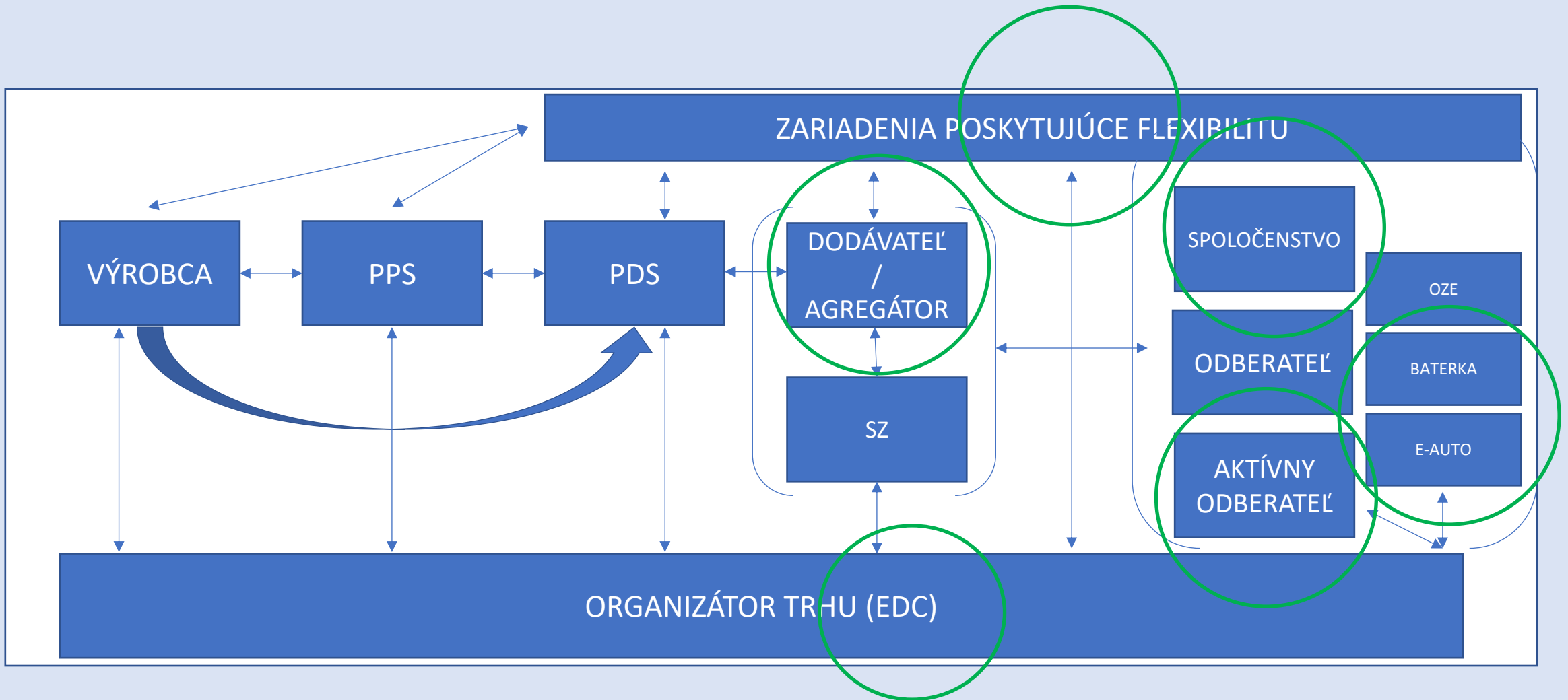


- Porovnanie indikuje zásadne nižšie cenové úrovne v okolitých krajinách, v priemere o cca 40% až 50% menej ako v SR. Najlepšie cenové ponuky v SR sú síce porovnateľné s okolitými krajinami, avšak pomerne vysoké ceny najmä u veľkých dodávateľov zvyšujú cenové hladiny v SR.
- Situácia na trhu neregulovanej dodávky plynu v SR sa zásadne nezlepšila od májového prieskumu úradu. Indikované vysoké cenové úrovne plynu znevýhodňujú slovenské firmy a inštitúcie v porovnaní s okolitými krajinami.

Výhľad na rok 2024

- Trhové ceny energií zásadne poklesli oproti úrovniam z minulého roka, avšak sú stále cca 2-3 násobné oproti cenám pred energetickej krízy.
- URSO predbežne odhaduje pokles viacerých cenových položiek stanovených úradom, reflektujúc pokles trhových cien energií. Presnejšie údaje budú známe po ukončení príslušných cenových konaní na rok 2024.
- Úrad využíva dostupné regulačné nástroje na zohľadnenie poklesu trhových cien energií v nákladoch regulovaných subjektov. V prípade ak regulovaný subjekt nereaguje na pokles nákladov, URSO zahajuje cenové konania z vlastného podnetu na zníženie regulovaných cien, ako sa to už deje napr. v teple a vodárenstve.
- Finálny dopad na odberateľov energií však bude determinovaný aj rozsahom a spôsobom nastavenia prípadných vládnych opatrení v cenách energií na rok 2024.
- V súčasnosti sú na rok 2024 prijaté rozhodnutia MHSR o VHZ, ktoré poskytujú zlacnenú elektrinu z SE a.s. pre domácnosti aj v roku 2024.

Nové pravidlá trhu s elektrinou: Účastníci trhu včera a dnes



Nové pravidlá na trhu s elektrinou: Vyhláška ÚRSO č. 207/2023 Z. z

Hlavné zmeny v novej vyhláške o pravidlách trhu s elektrinou :

- upresnenie definície MRK a RK (efekt najmä pre výrobu a uskladňovanie elektriny)
- komplexná zmena úpravy problematiky zodpovednosti za odchýlku (reťazenie odchýlky, bilančné skupiny)
- výraznejšia podpora EIC identifikátorov koncových odberateľov (explicitne: vrátane domácností)
- posilnenie možnosti samoodpočtu meradla, posilnenie transparentnosti pri práci s TDO
- procesy zmeny bilančnej skupiny a zmeny dodávateľa: rozdelenie procesov na 2 fázy, princíp verifikácie

Ukotvenie problematík – navigácia v rámci vyhlášky (vybrané dôležité odkazy):

- Úprava postavenia aktívneho odberateľa a spoločenstva: § 3
- Agregácia flexibility: § 23, § 28, § 29, § 30, § 31, § 51
- Akumulácia elektriny: § 35, § 48, § 49
- Zdieľanie elektriny: § 23, § 33, § 34, § 36
- Náležitosti typov zmlúv na trhu s elektrinou: § 57

Nové pravidlá na trhu s elektrinou: Energetické spoločenstvá



Nové pravidlá trhu s elektrinou: Energetické spoločenstvá podľa § 11a zákona o energetike

(1) Energetickým spoločenstvom je právnická osoba,

- a) ktorá je založená na účel výroby elektriny, dodávky elektriny, zdieľania elektriny, uskladňovania elektriny, činnosti agregácie, distribúcie elektriny, prevádzky nabíjacej stanice alebo výkonu iných činností alebo poskytovania iných služieb súvisiacich so zabezpečovaním energetických potrieb jej členov alebo spoločníkov (ďalej len „člen“) s cieľom realizácie environmentálnych, hospodárskych alebo sociálnych komunitných prínosov,
- b) ktorá nevykonáva činnosti podľa písmena a) za účelom dosiahnutia zisku,
- c) do ktorej je možno vstúpiť, nadobúdať podiel alebo inak sa stať členom, a z ktorej je možné vystúpiť, ukončiť účasť alebo členstvo na základe rozhodnutia člena a
- d) ktorej členmi, ktorí samostatne alebo spoločne s inými členmi môžu vykonávať kontrolu v energetickom spoločenstve, sú len fyzické osoby, malé podniky,^{28a)} vyššie územné celky alebo obce v územnom obvode vyššieho územného celku, v ktorom má sídlo energetické spoločenstvo.

- Vydávanie osvedčení o energetickom spoločenstve: ÚRSO
- Energetické spoločenstvo má možnosť benefitovať zo zdieľania elektriny v časti nákladov na dodávku elektriny (silovú elektrinu)
- Kľúčový aktér pre zabezpečovanie procesov a referenčnú databázu: OKTE, a.s.

Ďakujem za pozornosť